ם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

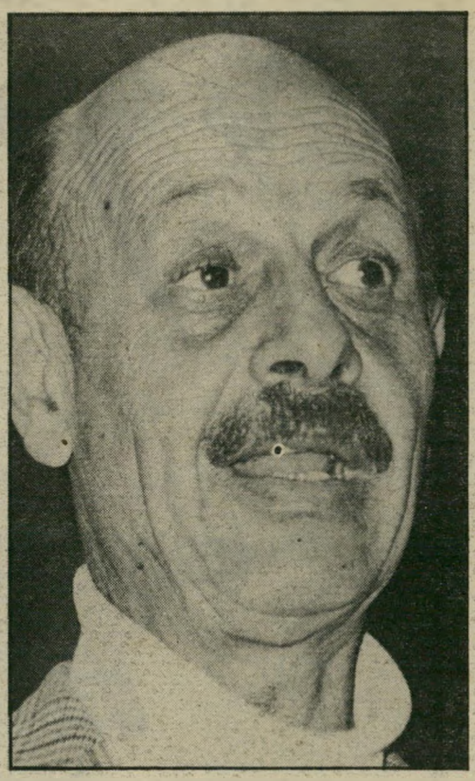

יגאל ידין:
„הסידרה ‚מצדה' מעוותת את ההיסטוריה!"

סידרת הטלוויזיה „מצדה" מוקרנת אצלנו כבר ארבעה שבועות. הדיעה הרווחת היא שזהו עוד קיטש אמריקאי, ובכל זאת אנשים יושבים וממשיכים לצפות בה. שאלתי את פרופ' יגאל ידין מה דעתו על אמינותה ההיסטורית של הסידרה, אם הוא בכלל צופה בה.

אני כבר ראיתי את זה כסרט קולנוע בן ארבע שעות. יש בסידרה כמה ליקויים רציניים, חלק מכוונים וחלק לא. הסרט מבוסס על תסריט שנכתב לפי סיפרו של ארנסט ק' גאן. כבר בספר יש שיפורים שונים ובתסריט נוספו, כמובן, עוד שיפורים, שאין להם שום אחיזה בהיסטוריה.

● **למשל?**

הדמות המרכזית, סילווה, מוצגת בסרט כבן־אדם נאור, רודף שלום, שלא רוצה את כל המילחמה הזאת. בחור סימפטי, כמעט ג'נטלמן אנגלי. כל זאת, כשבסיפרי ההיסטוריה ידועים על סילווה רק פרטים מעטים מאוד: על מי הוא פקד, נגד מי הוא נלחם ובשום־אופן אין כל תיאור על אופיו של האיש. המקור היחידי הקיים הוא יוספוס פלביוס, ומשם בוודאי לא לקח ארנסט גאן את דמותו של סילווה, אלא פשוט בנה דמות מכוונת ומגמתית. וזה כמובן לא מוצא חן בעיני. הצופה הנאיבי יאשל בוודאי אם הרומאים היו כל־כך נחמדים ונאורים למה כל העניין הזה?

● **אמרת משהו גם על ליקויים שאינם מכוונים.**

כן, פיטר אוטול הוא פשוט שחקן משגע ופיטר שטראוס הרבה פחות. כל צופה מייד יוצר סימפטיה לסילווה לצד שהוא מייצג. אלעזר בן־יאיר מוצג כאן בדיוק כמו שהגויים בניו־יורק רוצים לראות את היהודי מברוקלין. אני בטוח שאחרי הסידרה הזאת התעורר ויכוח בין האמריקאים. על השאלה מדוע הפיטר שטראוס הזה לא הגיע להסכם עם הפיטר אוטול הזה.

● **מה לגבי הסרטים, הבגדים, הנשק, המגורים?**

אני לא יודע מאיפה הם מצאו את הבגדים של הקנאים שנראים כמו חבורה של אנשי אש"פ. בשום מקום לא גילו ולא אמרו שהקנאים לבשו כפיות, למשל. לעומת זאת, בכל מה שנוגע לרומאים זה ממש טוב מאוד. הבגדים והנשק — כאן הם עשו עבודה ממש מצוינת.

● **בסיכום, אתה חושב שהסרט מעוות את ההיסטוריה?**

בהחלט. כמומחה אני אפילו כועס וכצופה יש לי הרגשה שזה קיטש.

● **האם לא סנו אליך לייעץ?**

פנו. אבל אחרי שראיתי את התסריט והבנתי לאיזה כיוון זה הולך, סירבתי.

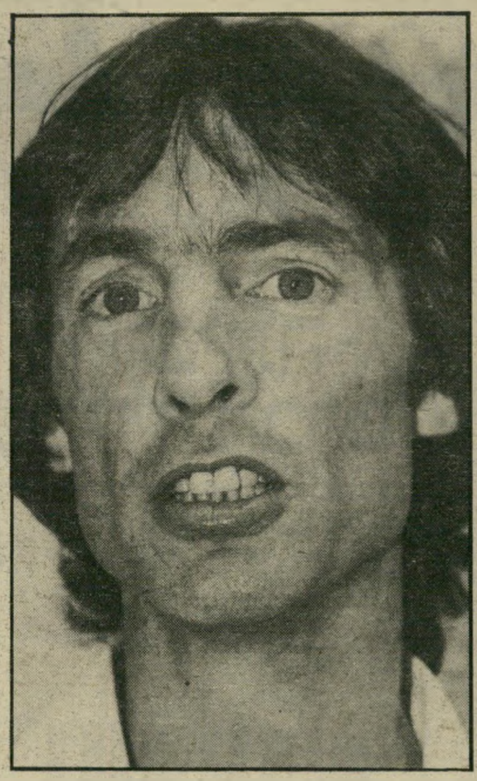

עמוס קדברא:
„חברות הביטוח לא הסכימו לבטח אותי!

כשראיתי את מיפגן הטירוף של הקוסם עמוס קדברא, תהיתי איזה משוגע הסכים לבטח אותו, ותמורת איזה סכום. בתום המיפגן שאלתי את עמוס קדברא את שתי השאלות שהטרידו אותי בעודו מסכן את חייו.

לא הייתי מבוטח בכלל, כי אף אחד לא הסכים לבטח אותי. פניתי לחברת־ביטוח שמתמחה בביטוחים מיוחדים והסברתי להם את פרטי המיבצע. הם תפסו פחד והתקשרו מייד לחברת **לוידס** בלונדון, כדי להתייעץ איתם. נראה שמלונדון יעצו להם לא לבטח אותי. ניסיתי ללכת לחברות אחרון כולם היו אדיבים, אבל כולם ביקשו לחשוב ואחרי שגמרו לחשוב, סירבו לי.

● **מה היה סכום הביטוח שביקשת?**

רציתי לבטח את עצמי ב־200 אלף דולר לטובת בני בן ה־6, למשך חודש ימים (תקופת האימונים והמיפגן עצמו). לא היה איכפת לי מה תהיה גודל הפרמיה. הייתי מוכן לשלם כל סכום.

● **אני בטוחה שהיו מיפגנים כמו שלך בעולם ושם בוודאי הסכימו לבטח את המשתתפים?**

לא היה מיפגן ברזיק כמו שלי בעולם. היו דברים דומים, כמו הלוליין הזה ממיאמי־ביץ' שנפל מהליקופטר לפני חודשיים והתרסק לעיני מצלמות הטלוויזיה, ואולי זה היה הדבר האחרון שראו סוכני הביטוח שלי. שכחתי לציין שמה שהם כן הסכימו לבטח היה צד ג', כלומר, אם בגללי היה נפגע מישהו אחר, המישהו האחר היה מבוטח.

לא רק סוכני־הביטוח חששו. כל האחרים שהיו מעורבים במיבצע, כמו המהנדס שתיכנן ובנה את מיתקן הרגליים או המסגר שבנה את חלקי הברזל. הם עשו את העבודה בהתלהבות ואפילו ללא תשלום, אבל אף אחד לא היה מוכן לחתום על העבודה שלו.

● **טוב שלא ביקשו ממך שתחתום להם על אחריות.**

מה זה לא ביקשו — ביום האחרון לפני המיפגן כל הזמן חתמתי. חתמתי למישטרה שלא יהיו לה צרות בגללי, חתמתי למינהל התעופה האזרחית, חתמתי לחברת **כימאוויר**.

● **על מה חתמת להם?**

על כל מה שהם רצו. בהתחלה זה היה מיסמך קטן, אבל אחר־כך, כשהם הבינו שאני רציני, הם הביאו מסמכי ענק, מנוסחים בידי עורכי־הדין של החברות שלהם. לא היה לי כבר זמן ללכת ולבדוק כל סעיף, אז חתמתי על הכל.

● **כמה עלה לך המיבצע הזה ומה תרוויח ממנו?**

הכל ביחד עלה לי 3,000 דולר והרווח הוא, שהמיפגן המצולם הזה כבר נקנה על־ידי הטלוויזיה האירופית, וזה פוש אדיר בשבילי.

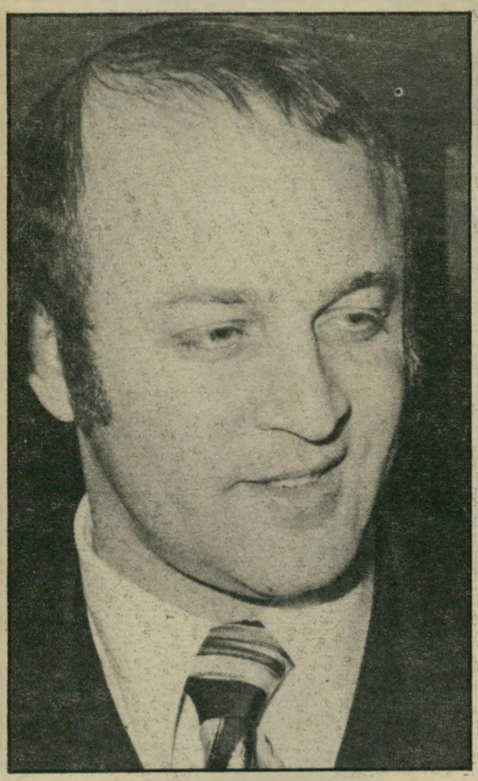

מיקי פלד:
„לילדי לבנון אין בידור. רק מילחמה!"

הסכם השלום בין ישראל ולבנון מבוטל בימים אלה, ולמרות זאת יושבים כבר 120 ילדים לבנוניים על המיזוודות וממתינים לטיול בן יום אחד לתל־אביב. הילדים מלבנון יהיו אורחי קרנבל פורים, שיערך באמצע חודש מרס בגני־התערוכה. שאלתי את מיקי פלד, אחד ממפיקי האירוע, איך נולד רעיון הבאת הילדים הלבנונים.

הגתה את הרעיון אשת יחסי־הציבור שלנו, רונית ארבל. נכון שיש פה גם נימוק פירסומי, אבל זו לא הסיבה היחידה. חשבנו שלילדי לבנון באמת אין שום בידור. מילחמה היא, כידוע, לא בידור לאף אחד וזה כל מה שיש להם שם. רונית הציעה את הרעיון וכולנו נדלקנו עליו.

● **מה עושים כדי להזמין ילדים לבנוניים לישראל?**

מתקשרים לפיקוד־צפון והם מקשרים אותנו ליחידה מיוחדת שעוסקת בתיאום עם אזרחי לבנון. קיבלנו מהם אישור עקרוני ומשם זה כבר מתגלגל מעצמו.

● **מי יביא אותם הנה?**

אגד תסיע אותם מלבנון לחיפה ובחיפה הם יעלו על **רכבת ישראל**, שתעצור במיוחד עבורם בתחנת גני־התערוכה.

● **מי בחר את הילדים שיבואו הנה?**

אין לנו שום קשר לבחירת הילדים. יש מטה מיוחד בלבנון שמטפל בזה. אני מניח שיבואו אלה שיהיה להם אישור מההורים שלהם.

● **הילדים יודעים למה הם באים? מה זה פורים, מה זה קרנבל?**

מייד עם בואם נערוך להם ארוחה חגיגית והמתרגם, ששכרנו במיוחד עבורם, יסביר להם כל מה שהם צריכים לדעת על פורים. המתרגם יישאר צמוד אליהם במשך כל זמן ביקורם בקרנבל.

דניאלה שמי